

ระบบบริหารจัดการงบประมาณมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Budgeting Management System of Phuket Rajabhat University

ภูมิสถิตย์ เมตตาจิตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต e-mail: poomsatit.m@gmail.com

บทคัดย่อ

เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีจากสำนักงานงบประมาณแผ่นดิน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยให้หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยฯ จัดทำโครงการขออนุมัติและขอเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ซึ่งในการจัดทำโครงการและการขอเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ยังใช้รูปแบบของเอกสารและกรอกรับใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกองนโยบายและแผน ในรูปแบบเอกสาร จึงทำให้ต้องใช้เวลาในการจัดทำเอกสารเบิกจ่ายงบประมาณ มีข้อผิดพลาดของข้อมูล และมีการสูญหายของเอกสาร รวมทั้งเกิดความยุ่งยากในการจัดรายงานสรุปให้กับกองนโยบายและแผน ดังนั้นศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงได้เก็บรวบรวมปัญหาต่างๆ และได้จัดทำระบบบริหารจัดการงบประมาณ เพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูลกรอกรับงบประมาณ โครงการ เอกสารการเบิกจ่าย รายงานสรุปผลการดำเนินงานผ่านระบบฐานข้อมูลแทนการบันทึกข้อมูลด้วยมือ และช่วยในการสนับสนุนการบริหารงานจัดการงบประมาณของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ได้มีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลในระดับต่างๆ เพื่อป้องกันการเบิกจ่ายงบประมาณผิดขั้นตอน และการเกิดข้อผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณ

ผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการงบประมาณ ทำให้ทุกหน่วยงานสามารถทราบถึงงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จากกองนโยบายและแผน สามารถตรวจสอบรายละเอียดการขอจัดทำโครงการ และสามารถบันทึก การเบิกจ่ายได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง มีการจัดเก็บในลักษณะฐานข้อมูล สามารถออกรายงานเพื่อสนับสนุนการบริหารงานในการจัดทำโครงการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารแต่ละหน่วยงานสามารถทำการตรวจสอบและอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณผ่านทางระบบออนไลน์ ส่วนหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลการเบิกจ่ายงบประมาณ ก็สามารถติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณของแต่ละหน่วยงานและสามารถเรียกรายงานผ่านระบบหรือให้หน่วยงานที่ใช้ระบบบริหารจัดการงบประมาณสามารถจัดทำและส่งรายงานเป็นตัวเอกสารโดยใช้ข้อมูลในระบบได้

คำสำคัญ: งบประมาณ, ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูล, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

บทนำ

เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีจากสำนักงบประมาณแผ่นดิน และได้จัดสรรไปยังหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยให้แต่ละหน่วยงานจัดทำโครงการและขอเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ซึ่งในการจัดทำโครงการและการขอเบิกจ่ายเงินงบประมาณยังใช้รูปแบบของการจัดทำรูปเล่มแผนงานงบประมาณประจำปี “กรอบงบประมาณ” และใช้ “สมุดบัญชีคุมเงิน” โดยเป็นการลงรายละเอียดต่าง ๆ บนเอกสาร จึงทำให้มีข้อผิดพลาดและเกิดการสูญหายของข้อมูล รวมทั้งเกิดความล่าช้าในการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานและการเบิกจ่าย ดังนั้นศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงได้เก็บรวบรวมปัญหาต่าง ๆ และได้จัดทำระบบบริหารจัดการงบประมาณ เพื่อให้บันทึกข้อมูลต่าง ๆ ผ่านระบบฐานข้อมูลแทนการบันทึกข้อมูลด้วยมือ เพื่อสนับสนุนการบริหารงานจัดการงบประมาณของมหาวิทยาลัย ลดเวลาในการดำเนินงานด้านงบประมาณ โดยทางศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ไปศึกษาดูงานระบบงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ซึ่งได้นำกระบวนการต่าง ๆ มาปรับใช้ให้เข้ากับรูปแบบงานและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยให้หน่วยงานที่กำกับการเบิกจ่ายงบประมาณบันทึกงบประมาณ และหน่วยงานที่ใช้เงินงบประมาณเข้าใช้ระบบบริหารจัดการงบประมาณตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้แต่ละหน่วยงาน ซึ่งการจัดสรรงบประมาณหน่วยงานที่กำกับดูแลจะทำการบันทึกข้อมูลพื้นฐาน เช่น ปีงบประมาณ โครงการ ผลผลิต เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปี และกำหนดผู้เข้าใช้ระบบในแต่ละปี ทำการจัดสรรเงินงบประมาณให้แต่ละหน่วยงานตามคำขอจัดทำโครงการในแต่ละปี ซึ่งหน่วยงานที่ใช้เงินงบประมาณก็จะทราบถึงโครงการที่ต้องรับผิดชอบและยอดเงินที่ได้รับจัดสรร โดยหน่วยงานจะทำการบันทึกกิจกรรม ที่จะจัดขึ้นภายใต้โครงการที่รับผิดชอบ ระบุวงเงินที่จะใช้ในแต่ละกิจกรรม และทำการบันทึกการเบิกจ่ายในแต่ละกิจกรรม เพื่อให้ผู้บริหารหน่วยงานทำการอนุมัติในการจัดซื้อในแต่ละครั้ง ตามกระบวนการข้างต้นจะทำให้ผู้ใช้ระบบ ทราบถึงยอดเงินคงเหลือในแต่ละระดับหรือการเคลื่อนไหวของเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรได้อย่างถูกต้อง สามารถออกรายงานในรูปแบบต่าง ๆ ได้โดยใช้ระบบบริหารจัดการงบประมาณ ทำการออกรายงานโดยใช้ฐานข้อมูลของระบบบริหารจัดการงบประมาณ ซึ่งจะมีรูปแบบที่ถูกต้อง สามารถใช้เป็นรายงานให้แก่ผู้บริหารใช้ในการสนับสนุนการตัดสินใจในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณและการของบประมาณประจำปีถัดไปได้ เนื่องจากระบบมีการป้องกันการบันทึกข้อมูลที่ผิดพลาดเข้าสู่ระบบ และระบบยังสามารถขยายขอบเขตเพื่อรองรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานงบประมาณในส่วนอื่น ๆ ของภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการงบประมาณ สำหรับจัดเก็บ ติดตาม และรายงานข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี
2. เพื่อลดเวลาในการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับ ศูนย์ สำนัก
3. เพื่อลดความผิดพลาดในการเบิกจ่ายงบประมาณในระดับ ศูนย์ สำนัก

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. วางแผนการดำเนินงาน (Plan)
 - 1.1 ศึกษาดูงานระบบงบประมาณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
 - 1.2 กำหนดขอบเขตของระบบบริหารจัดการงบประมาณ
2. ดำเนินการ (Do)
 - 2.1 ออกแบบฐานข้อมูลเพื่อจัดเก็บข้อมูลระบบบริหารจัดการงบประมาณ
 - 2.2 พัฒนาระบบบริหารจัดการงบประมาณให้สอดคล้องกับขอบเขตของระบบที่วางแผนไว้
 - 2.3 ทดสอบระบบบริหารจัดการงบประมาณในแต่ละส่วนของระบบ
 - 2.4 จัดการอบรมให้แก่ผู้ใช้ระบบบริหารจัดการงบประมาณ และทดสอบระบบบริหารจัดการงบประมาณ
3. สรุปและประเมินผล (Check)
 - ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้
4. นำผลการประเมินไปปรับปรุง (Act)
 - ปรับปรุงการดำเนินงานตามผลการประเมินครั้งถัดไป

ผลการดำเนินงาน

ระบบบริหารจัดการงบประมาณ เป็นระบบที่เริ่มการจัดสรรข้อมูลงบประมาณและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าสู่ระบบอย่างละเอียดและครบถ้วน ในลักษณะฐานข้อมูล จึงทำให้ระบบบริหารจัดการงบประมาณ สามารถทำการติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณ การเคลื่อนไหวของเงินงบประมาณได้ตลอดเวลา แทนการใช้เล่มกรอบงบประมาณ และการจัดทำรายงานต่าง ๆ ได้ถูกต้องกว่าการใช้ข้อมูลจาก สมุดบัญชีคุมเงิน และสามารถออกรายงาน เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารในการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานในแต่ละปีงบประมาณได้

การพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณได้ทำการพัฒนาจากระบบบันทึกข้อมูลด้วยมือ เป็นระบบฐานข้อมูลออนไลน์ ได้มีการปรับปรุงระบบงานดังต่อไปนี้

ระบบเดิม	ระบบบริหารจัดการงบประมาณ
แบบฟอร์มเสนอโครงการประจำปีงบประมาณ	แบบฟอร์มเสนอโครงการประจำปีงบประมาณ
เสนอพิจารณาจัดสรรงบประมาณ	เสนอพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
จัดทำเล่มกรอบงบประมาณ	จัดสรรงบประมาณตามโครงการและผลผลิตให้กับหน่วยงานที่เสนอโครงการ ผ่านระบบบริหารจัดการงบประมาณ โดยเจ้าหน้าที่กองนโยบายและแผน ในส่วนของจัดสรรงบประมาณ

ระบบเดิม	ระบบบริหารจัดการงบประมาณ
จัดทำเอกสารขอจัดกิจกรรม	บันทึกกิจกรรมตามโครงการการที่รับผิดชอบผ่านระบบบริหารจัดการงบประมาณ
จัดทำเอกสารขออนุมัติการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ	บันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณผ่านระบบบริหารจัดการงบประมาณ
เสนออนุมัติการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ	ผู้อนุมัติตรวจสอบความถูกต้องและอนุมัติผ่านระบบบริหารจัดการงบประมาณ และลงชื่อในเอกสารที่ระบบออกให้
ตัดยอดในสมุดบัญชีการเงิน	ระบบตัดยอดเงินคงเหลือ
จัดทำรายงานส่งกองนโยบายและแผน	ออกรายงานจากระบบบริหารจัดการงบประมาณ

อภิปรายผล

การนำระบบบริหารจัดการงบประมาณ มาใช้แทนการบันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณด้วยมือ สามารถใช้งานได้ตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ เนื่องจากได้ศึกษาลักษณะการทำงานของระบบงบประมาณจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และมีการทดสอบกระบวนการทำงานโดยทีมพัฒนาและมีการจัดอบรมรวมถึงการอธิบายผลที่จะได้รับจากระบบบริหารจัดการงบประมาณให้กับผู้ใช้งานและมีทดสอบการใช้ระบบงานจากผู้ใช้งาน มีการปรับปรุงระบบให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ระบบให้มากที่สุด เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานของระบบบริหารจัดการงบประมาณ สามารถลดทรัพยากรสำนักงาน ลดข้อผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณ และสามารถลดเวลาในการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณ รวมถึงการออกรายงานให้กับกองนโยบายและแผน การออกรายงานสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารระดับ ศูนย์ สำนัก และมหาวิทยาลัยได้

ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาและพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง ขยายระบบให้รองรับกับการทำงานส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานงบประมาณ เพื่อเป็นการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านงบประมาณของมหาวิทยาลัย

การนำไปใช้ประโยชน์

1. ระบบบริหารจัดการงบประมาณ เป็นระบบที่ครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่จัดสรรงบประมาณ การเบิกจ่าย และการรายงานสรุปผลงบประมาณ ทำให้มีความถูกต้องของข้อมูล

2. ระบบบริหารจัดการงบประมาณ สามารถติดตามการเคลื่อนไหวของเงินงบประมาณและสามารถออกรายงานได้ตลอดเวลา
3. สามารถลดการใช้ทรัพยากรสำนักงาน เช่น กระดาษ หมึกพิมพ์ และลดเวลาการทำงานของบุคลากร
4. สามารถขยายต่อระบบบริหารจัดการงบประมาณไปยังระบบต่างๆได้ เพื่อให้เกิดระบบการดำเนินงานที่ดีและมีประสิทธิภาพภายในมหาวิทยาลัย